

سفارت جمهوری اسلامی ایران – آستانه

بسمه تعالی

گزارش توجیهی استان ترکستان

استان ترکستان در یک نگاه:

جمعیت:	۲,۱۵۴۱۳ میلیون نفر شامل ۲۵,۲٪ شهرنشین و ۷۴,۸٪ روستانشین
ترکیب جمعیتی:	۵۲,۵٪ قزاق، ۴۵,۴٪ ازبک
وسعت:	۱۱۷۳۰۰ کیلومترمربع (کوچک ترین استان)
مرکز:	شهر ترکستان با جمعیت شهری ۲۵۰۰۰۰ هزار نفر (و ۵۰ هزار نفر اطراف)
همسایگان:	کاراگاندا (شمال)، قزیلوردا (غرب) و ژامبیل (شرق)
سابقه به عنوان استان:	به عنوان قزاقستان جنوبی در اتحاد جماهیر شوروی ایجاد شد. در فاصله ۱۹۹۲-۱۹۶۲ استان شیمکنت نامیده می شد. از ۱۹ ژوئن ۲۰۱۸ با جدایی شهر شیمکنت، نام آن به ترکستان تغییر کرده و مرکز آن نیز شهر ترکستان شد.
تولید ناخالص استانی (GRP):	۳۱۶۲۸۱۳,۷ میلیون تنگه (۵,۳۳۸ میلیارد دلار) در مقطع ژانویه-سپتامبر ۲۰۲۴ و رشد ۷,۲ درصدی در مقایسه با مقطع مشابه سال قبل برابر ۳,۷٪ تولید ناخالص داخلی کشوری در ساختار تولید ناخالص استانی، تولید کالا ۳۶,۵٪ و خدمات ۵۶,۸٪ سهم دارند.
FDI:	۶۸۵,۱ میلیون دلار در ۲۰۲۴ شامل ۵۶ پروژه در دست ساخت و ۴۱ پروژه به بهره برداری رسیده با تمرکز بر صنایع، انرژی، کشاورزی و گردشگری
سرانه تولید ناخالص استانی:	۱,۴۷۲۵ میلیون تنگه (۲,۸۲۶ هزار دلار) رتبه ۲۰ کشوری
نرخ بیکاری:	۴,۸٪
میانگین اسمی دستمزد:	۳۰۴۳۲۵ تنگه (رشد ۹,۱٪ درصدی نسبت به ۲۰۲۳)
استاندار:	آقای نورآلخان گُشروف متولد ۱۹۸۴ شیمکنت فارغ التحصیل آکادمی ملی اقتصاد و مدیریت عمومی ریاست جمهوری روسیه در رشته حقوق و اقتصاد ذیحساب مالی استان، بازرس مالی پایتخت، معاون شهردار شیمکنت، رئیس کمیته درآمدهای دولتی آتیرائو، معاون استاندار ترکستان

شهر ترکستان به عنوان مرکز استان:

سابقه تاسیس شهر به قرن چهارم میلادی بازمی گردد. پس از افول رونق اوترار در پی حمله مغول، ترکستان رو به شکوه نهاد. بین قرون ۱۸-۱۶ میلادی، این شهر پایتخت خانات قزاق بود تا اینکه در ۱۸۶۴ به دست ارتش تزاری سقوط کرد.

ترکستان در سال ۲۰۲۴ به پایتخت گردشگری کشورهای ترک‌زبان تبدیل شد. این شهر در سال ۲۰۲۱ نیز پایتخت معنوی "جهان ترک" شده بود.

استان ترکستان؛

استان ترکستان یکی از استان‌های درحال توسعه صنعتی و کشاورزی قزاقستان بوده و از پتانسیل تولیدی و اقتصادی قابل توجهی برخوردار است. این استان یکی از مناطق با بیشترین مازاد نیروی کار در قزاقستان است که تولیدکننده و تأمین‌کننده عمده پنبه، مواد اولیه چرم، روغن نباتی، میوه، سبزیجات، انگور، خربزه، ماکارونی، محصولات دخانه، نوشیدنی‌های الکلی و غیرالکلی به شمار می‌رود. این منطقه همچنین سنگ معدن اورانیوم، سیمان، فرآورده‌های نفتی، ترانسفورماتورهای برق، سوئیچ‌های نفتی، جوراب‌بافی، پوشاک و مبلمان تولید می‌کند. حجم تجارت عمده‌فروشی در ژانویه تا اکتبر ۲۰۲۴ بالغ بر ۲۸۷,۰۱ میلیون دلار با ۴۴,۹ درصد رشد نسبت به دوره مشابه سال قبل بود. رشد بخش صنعت در مقطع ژانویه-اکتبر ۲۰۲۴ برابر ۸,۸٪ بود.

در حال حاضر، ۹۹ منطقه تفریحی، ۶۲ هتل، ۱۲ آسایشگاه، ۶ یورت و ۱ کلبه شکار در مناطق طبیعی استان و سرزمین‌های مجاور آن وجود دارد. این مناطق عمدتاً در نواحی تولیدی و تیولکوباس واقع شده‌اند. ۳۰ مسیر و جاده گردشگری برای اهداف گردشگری و تفریحی در مناطق طبیعی حفاظت‌شده ویژه ایجاد شده است. علاوه بر این، ۷۲ سازمان تفریحی و همچنین ذخایر طبیعی آقسو-ژاباگیلی و قره‌تائو که در فهرست سایت‌های زیست‌کره یونسکو قرار دارند. پارک طبیعی ملی سیرام-اوگام و پارک طبیعی منطقه‌ای سیردریا-ترکستان نیز وجود دارند.^۱

در پایان ربع اول ۲۰۲۳، معاملات املاک ۱۸,۴٪، صنعت ۱۷,۲٪، آموزش ۱۳,۲٪، کشاورزی، جنگلداری و آبی‌پروری ۱۰,۵٪ و حمل‌ونقل و انبارداری ۹,۲٪ تولید ناخالص استانی را تشکیل داد. در حوزه صنایع، بخش معادن غیرفلزی ۴۰,۹٪، تولید مواد غذایی ۱۲,۶٪، مبلمان ۸,۲٪ و تولید کاغذ و محصولات کاغذی ۸,۱٪ سرمایه را به خود جذب نموده‌اند. ۶۵۹ بنگاه تولیدی در استان به ثبت رسیده که شامل ۶۲۴ بنگاه کوچک، ۲۷ متوسط و ۸ بنگاه بزرگ است. ترکستان در تولید قطعات موتورهای برقی، ژنراتورها و ترانسفورماتورها، اورانیوم و آلیاژ در قزاقستان رتبه سوم را دارا می‌باشد.^۲

حجم تولیدات صنعتی در ژانویه-مارس ۲۰۲۵ به قیمت‌های جاری به ۳۵۳۵۷۸,۲ میلیون تنگه (۶۸۵ میلیون دلار) رسید که ۱۲,۴ درصد بیشتر از ژانویه-مارس ۲۰۲۴ است. در صنعت معدن، افزایش حجم تولید ۱۴,۱ درصد، در صنعت تولید ۸,۴ درصد، در تأمین برق، گاز، بخار، آب گرم و هوای مطبوع ۲۵,۷ درصد بود و در تأمین آب، جمع‌آوری، فرآوری و دفع زباله، فعالیت‌های آلودگی‌زدایی ۳,۳ درصد کاهش یافت.

سفارت جمهوری اسلامی ایران – آستانه

حجم تولید ناخالص محصولات کشاورزی (خدمات) در ژانویه-مارس ۲۰۲۵ به ۱۱۴۶۸۰,۱ میلیون تنگه (۲۲۲ میلیون دلار) با ۷٪ افزایش در مقایسه با ژانویه-مارس ۲۰۲۴ رسید.

حجم گردش بار در ژانویه-مارس ۲۰۲۵ به ۶۷۰۰,۴ میلیون تنگه (۱۳ میلیون دلار) یا ۱۵,۶٪ در مقایسه با ژانویه-مارس ۲۰۲۴ رسید.

حجم گردش مسافر تا ژانویه-مارس ۲۰۲۴ به ۳۷۸,۵ میلیون تنگه (۷۳۳ هزار دلار) یا ۰,۶٪ رشد در مقایسه با سال گذشته رسید.

حجم کارهای ساختمانی (خدمات) به ۵۸۵۶۸,۴ میلیون تنگه (۱۱۳ میلیون دلار) با ۵۷٪ رشد در مقایسه با ژانویه-مارس ۲۰۲۴ رسید.

در ژانویه-مارس ۲۰۲۵، کل مساحت مسکن به بهره برداری رسیده ۶٪ کاهش یافت و به ۱۵۹,۲ هزار متر مربع رسید.

حجم سرمایه‌گذاری در سرمایه ثابت در ژانویه-مارس ۲۰۲۵ به ۱۹۶۵۲۲,۳ میلیون تنگه (۳۸۱ میلیون دلار) رسید که در مقایسه با ژانویه-مارس ۲۰۲۴، ۴۵,۵٪ درصد افزایش یافته است.

تعداد اشخاص حقوقی ثبت شده تا اول آوریل ۲۰۲۵ به ۱۹۰۲۷ واحد رسید و در مقایسه با تاریخ مشابه سال قبل ۵,۵ درصد افزایش یافت؛ از جمله ۱۰۳ واحد با بیش از ۲۵۰ کارمند. تعداد اشخاص حقوقی فعال به ۱۷۴۸۱ واحد رسید که شامل ۱۶۸۲۴ واحد - مشاغل کوچک - می‌شود. تعداد شرکت‌های کوچک و متوسط ثبت شده (اشخاص حقوقی) در منطقه به ۱۵۱۵۲ واحد رسید و در مقایسه با تاریخ مشابه سال قبل ۶,۱ درصد افزایش یافت.

تهیه: سیدمحمد حسینی – کارشناس اقتصادی سفارت

۱۴۰۴/۰۲/۰۷

¹ Available at:

<https://turkestan.invest.gov.kz/about/economy/>

² Available at:

<https://qazindustry.gov.kz/en/article/2827-promyshlennoe-razvitie-turkestanskoy-oblasti>

The volume of products (goods, services) in general by industry by type of economic activity (Jan-March2025)									
	Number of enterprises and industries	Volume of industrial production (goods, services), thousand tenge			Index of industrial production, in percentages				
		previous month	the reporting month	reporting period	reporting month to		reporting period to the corresponding period of the previous year		
					previous month	corresponding month of last year			
Industry	128	126 992 884	137 521 339	353 578 240	99.5	118.6	112.4		
Mining and quarrying	13	59 428 746	57 830 602	153 066 477	92.1	118.3	114.1		
Mining of metal ores	7	54 540 455	52 767 791	138 294 496	91.2	119.2	113.7		
Iron ore mining	1	9 416	8 212	29 210	86.8	200.0	207.8		
Mining of ores, except iron ores	6	54 531 039	52 759 579	138 265 286	91.2	119.2	113.7		
Mining of other minerals	4	1 196 355	1 225 342	3 003 190	99.3	238.1	182.2		
Providing services in the mining industry	2	3 691 936	3 837 469	11 768 791	103.9	106.6	126.6		
Manufacturing industry	57	55 237 756	68 121 269	163 914 515	111.0	121.4	108.4		
Food production	13	10 624 944	21 240 630	40 326 227	102.0	108.7	107.7		
Processing and canning of meat and production of meat products	2	2 151 491	12 064 329	15 926 497	94.6	109.3	127.0		
Processing and canning of fish, crustaceans and molluscs	1	373 039	391 220	1 312 424	101.8	43.7	51.5		
Processing and canning of fruits and vegetables	-	299 936	302 736	797 055	101.4	166.7	142.7		
Production of vegetable and animal oils and fats	-	397 371	400 031	995 518	100.0	328.1	266.2		
Production of dairy products	5	4 101 173	4 495 768	11 451 849	103.9	116.9	119.2		
Production of flour and cereal products, starches and starch products	5	2 060 390	2 304 448	6 186 159	109.1	118.3	99.8		
Production of bakery, pasta and flour confectionery products	-	945 173	956 951	2 802 226	102.7	101.4	100.6		
Production of other food products	-	135 177	166 520	401 158	125.8	84.8	51.0		
Production of ready-made animal feed	-	161 193	158 626	453 340	99.5	128.3	119.2		
Beverage production	4	782 081	973 924	2 331 248	121.0	112.5	112.0		
Light industry	3	4 515 975	5 258 607	12 759 445	160.4	236.5	82.7		
Textile production	1	4 236 981	5 011 981	11 972 120	164.7	243.7	81.5		
Manufacture of wearing apparel	2	265 664	233 296	736 003	84.5	125.0	125.2		
Production of leather and related products	-	13 330	13 330	51 322	100.0	66.1	77.4		
Production of wooden and cork products, except furniture; production of straw products and weaving materials	-	20 226	13 226	46 678	106.9	107.1	106.2		
Production of paper and paper products	-	35 051	35 051	104 703	100.0	96.3	97.5		

Printing activities and reproduction of recorded media	-	10 083	10 083	28 072	100.0	173.0	148.7
Production of petroleum products	2	557 945	4 246 922	6 332 172	550.9	186.6	116.5
Production of petroleum products, briquettes from peat and coal	2	557 945	4 246 922	6 332 172	550.9	186.6	116.5
Production of chemical products	-	54 419	54 419	171 968	100.1	81.4	87.8
Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceuticals	-	33 958	33 958	97 949	113.8	129.2	122.3
Production of rubber and plastic products	5	566 363	850 022	1 706 761	158.6	320.9	156.4
Production of other non-metallic mineral products	13	2 015 380	2 212 326	5 479 683	116.4	140.9	110.4
Metallurgical production	6	26 434 014	22 970 559	68 964 293	89.4	96.1	114.1
Ferrous metallurgy, except metal casting	1	28 000	29 125	81 125	107.7	200.0	246.7
Production of basic precious and non-ferrous metals	5	26 404 304	22 939 724	68 879 316	89.4	96.1	114.0
Metal casting	-	1 709	1 709	3 852	100.0	363.8	275.9
Production of finished metal products, except machinery and equipment	3	675 578	874 582	2 447 941	140.1	96.6	98.8
Mechanical engineering	7	6 449 878	7 037 229	17 471 896	124.9	140.9	113.0
Production of computers, electronic and optical equipment	-	58	58	174	-	-	-
Electrical Equipment Manufacturing	2	3 275 253	2 999 386	8 895 778	118.3	104.0	85.4
Production of machinery and equipment not included in other categories	2	1 096 725	1 957 765	3 395 620	159.6	185.5	156.2
Production of cars, trailers and semi-trailers	-	16 667	16 667	38 667	100.0	250.0	200.0
Repair and installation of machinery and equipment	3	2 061 175	2 063 353	5 141 657	100.1	245.2	199.9
Furniture manufacture	1	2 461 138	2 309 008	5 643 979	94.2	178.5	163.5
Production of other finished products	-	723	723	1 501	101.4	101.5	101.3
Supply of electricity, gas, steam, hot water and air conditioning	43	11 511 164	10 760 050	34 314 128	90.8	101.0	125.7
Electricity generation, transmission and distribution	27	4 029 316	4 237 748	12 320 895	95.9	93.3	115.5
Production and distribution of gaseous fuels through pipelines	13	7 047 280	6 076 849	20 638 605	86.2	107.4	132.2
Supply of steam, hot water and conditioned air	3	434 568	445 453	1 354 628	100.1	117.5	117.7
Water supply; sanitation; waste collection, treatment and disposal, pollution elimination activities	15	815 218	809 418	2 283 119	103.0	107.9	96.7
Water collection, treatment and supply	15	537 827	519 561	1 524 707	102.1	96.7	95.6
Sewerage	-	66 161	66 004	177 523	99.8	132.0	123.1

Collection, treatment and disposal of waste; recycling (recovery) of materials	-	211 230	223 853	580 889	107.4	167.4	92.6
---	---	---------	---------	---------	-------	-------	------